

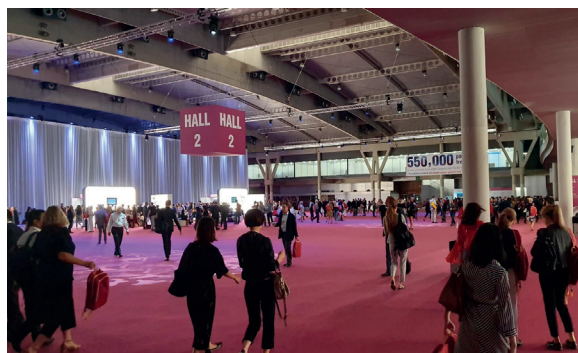
Nagrodzeni podczas kongresu European Society for Medical Oncology

W tegorocznym kongresie European Society for Medical Oncology (ESMO), który odbył się w Barcelonie (27 września – 1 października), uczestniczyło przeszło 28 tys. onkologów z całego świata. W piątek, podczas ceremonii otwarcia, prof. Josep Taberner, obecny prezydent ESMO i przewodniczący komitetu naukowego zjazdu, ogłosił nazwiska onkologów nagrodzonych za wybitne osiągnięcia naukowe i wieloletnią troskę o chorych na nowotwory złośliwe. Nagrodami ESMO uhonorowani zostali:

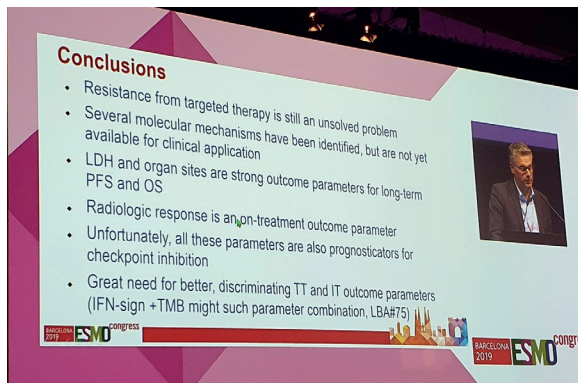
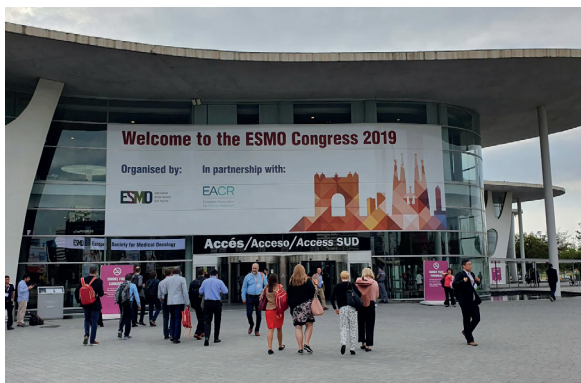
- **prof. Eric van Cutsem** z Belgii (Leuven). Otrzymał **ESMO 2019 Award** za pionierskie badania dotyczące nowotworów przewodu pokarmowego oraz za utworzenie jednego z największych w Europie specjalistycznych ośrodków onkologicznych kompleksowego leczenia chorych na nowotwory przewodu pokarmowego;

- **prof. Charles Swanton** z Wielkiej Brytanii (Londyn). Otrzymał **ESMO Translational Research Award** za przełomowe dokonania, które potwierdzają, że nowotwór rozwija się zgodnie z zasadami ewolucji darwinowskiej – zdolność komórek nowotworu do selekcji naturalnej może odpowiadać za niepowodzenia leczenia;
- **prof. Christina Sessa** ze Szwajcarii (Bellinzona). Otrzymała **ESMO Women in Oncology Award** w uznaniu za wspieranie aktywności i rozwoju naukowego kobiet w onkologii;
- **prof. Angelo di Leo** z Włoch (Prato). Otrzymał **ESMO Lifetime Achievement Award** za niestrudzoną aktywność naukową i lekarską w onkologii.

Redakcja

Zdjęcia: archiwum

O leczeniu nowotworów w Polsce

W dniach 4–5 października 2019 r., w Warszawie odbyła się II Międzypazdowa Konferencja Polskiego Towarzystwa Onkologicznego. Hasłem przewodnim była kompleksowa i skoordynowana opieka onkologiczna.

Sesję inauguracyjną poświęcono zagadnieniom systemowym w zakresie organizacji i finansowania opieki onkologicznej. Sesje naukowe dotyczyły leczenia wybranych nowotworów w ramach Krajowej Sieci Onkologicznej, w tym nowotworów piersi, płuca i przewodu pokarmowego.

Podczas sesji inauguracyjnej Sławomir Gadomski, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia, przedstawił strategiczne kierunki rozwoju polskiej onkologii: budowę Krajowej Sieci Onkologicznej (KSO), Narodowego Instytutu Onkologii, uruchomienie unitów narządowych oraz kompleksowej opieki onkologicznej, a także uporządkowanie koszyków świadczeń gwarantowanych. Minister podkreślał, że Ministerstwo Zdrowia będzie kładło nacisk na wskaźniki jakościowe, w szczególności przy tworzeniu KSO, do której wejdą tylko te ośrodki, które realizują świadczenia w sposób kompleksowy. Ponadto minister zapowiedział, że rok 2020 będzie rokiem profilaktyki onkologicznej, natomiast kolejnych 5 lat poświęcone będzie działaniom na rzecz rozwoju kadr medycznych i poszukiwaniu skutecznych zachęt dla lekarzy do wybierania strategicznych specjalizacji w onkologii.

Podczas dyskusji ze Sławomirem Gadomskim prof. dr hab. Julian Malicki podkreślił, że koncepcja Krajowej Sieci Onkologicznej powinna być jak najszybciej przekształcona w stosow-

ne akty prawne. Natomiast prof. dr hab. Jacek Fijuth zwrócił uwagę, że ministerstwo podejmuje bardzo ryzykowne decyzje, m.in. przez obniżenie wyceny radioterapii, która i tak jest na jednym z najniższych poziomów w porównaniu z innymi krajami Unii Europejskiej. Profesor dodał, że takie działania są deprecjonujące dla radioterapii i nie sprzyjają jej rozwojowi.

Pierwszego dnia konferencji, w Światowym Dniu Onkologii, dr hab. Adam Maciejczyk przedstawił pierwsze wyniki z pilotażu Krajowej Sieci Onkologicznej. Po pierwszym półroczu funkcjonowania pilotażu zgromadzono wiele danych, które pozwalają ocenić jakość opieki, m.in. oceniono parametr jakościowy w urologii determinujący kwalifikację pacjenta do zabiegu operacyjnego (nomogram Brigantiego). Dzięki obserwacji tego parametru u części pacjentów uniknięto zastosowania dodatkowej limfadenektomii (w małym poziomie ryzyka). Adam Maciejczyk podkreślił, że budowanie sieci jest długotrwałym procesem i największym problemem będzie, jeśli KSO skończy się na pilotażu, ponieważ już na tym etapie widać olbrzymie korzyści dla pacjentów.

Sesja inauguracyjna była również okazją do podkreślenia roli i miejsca specjalizacji chirurgii onkologicznej, której problemy i ich rozwiązania przedstawił prof. dr hab. Arkadiusz Jezior-ski. Dużo czasu poświęcono również na omówienie możliwości związanych z rozwojem systemów informatycznych służących do obliczeń dużych zbiorów danych, w tym planów rozwoju Krajowego Rejestru Nowotworów.

Redakcja

Zdjęcia: archiwum

Ty decydujesz, czy zachorujesz!

Czwartego października 2019 roku podczas II Międzyszajdowej Konferencji PTO odbyła się inauguracja kampanii „Ty decydujesz, czy zachorujesz!”. Wspólna akcja Polskiego Towarzystwa Chirurgii Onkologicznej i Polskiego Towarzystwa Onkologicznego została objęta honorowym patronatem Ministra Zdrowia. Wydarzenie było połączone z obchodami Światowego Dnia Onkologii.

Na konferencji prasowej inaugurującej kampanię „Ty decydujesz, czy zachorujesz!” głos w sprawie onkologii zabrali: prof. dr hab. n. med. Adam Maciejczyk, Prezes Polskiego Towarzystwa Onkologicznego; prof. nadzw. dr hab. n. med. Wojciech Wysocki, Prezes Polskiego Towarzystwa Chirurgii Onkologicznej, a także prof. dr hab. n. med. Piotr Rutkowski, Przewodniczący Zespołu ds. Narodowej Strategii Onkologicznej. Gościem specjalnym był Sławomir Gadomski, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia.

Celem kampanii „Ty decydujesz, czy zachorujesz!” jest promocja profilaktyki pierwotnej nowotworów oraz podno-

szenie świadomości Polaków na temat głównych czynników ryzyka występowania chorób onkologicznych. Kampania ma zwrócić uwagę na codzienne zachowania i decyzje, które w przyszłości mogą wpłynąć na wzrost ryzyka wystąpienia chorób nowotworowych. Według WHO główną przyczyną występowania nowotworów jest szeroko rozumiany niezdrowy styl życia. Zaledwie 5–10% nowotworów ma podłoże genetyczne, a ponad 80% nowotworów to wynik czynników zewnętrznych i złych nawyków: palenia tytoniu, niezdrowej diety połączonej z otyłością, braku ruchu, wysokiego spożycia alkoholu, braku ochrony przez promieniowaniem UV. Celem kampanii jest zatem zwiększenie świadomości społecznej na temat powyższych czynników – stąd też mocne hasło, które ma zwrócić uwagę na zależności między prowadzonym stylem życia a występowaniem nowotworów.

Kampanię wspierają liczne organizacje pacjentów: Polska Koalicja Pacjentów Onkologicznych, Federacja Stowarzyszeń „Amazonki”, Fundacja Onkologiczna „Nadzieja”, Stowarzyszenie Pomocy Chorym na Mięśniaki „Sarcoma”, Polskie Amazonki Ruch Społeczny, a także sekcja naukowa PTChO – Akademia Czerniaka oraz inicjatywa All.Can. Akcję patronatem medialnym objęli: Regionalne Rozgłoszenie Polskiego Radia, „Głos Pacjenta Onkologicznego”, „Zdrowie”, a także portale internetowe: medonet.pl, zwrotnikraka.pl, poradnikzdrowie.pl. Kampania powstała dzięki wsparciu firm: Bristol-Myers Squibb, MSD oraz Novartis.

Powstał także spot reklamowy, z którym można zapoznać się na stronach internetowych i facebooku PTO oraz PTChO. Zaplanowane działania edukacyjne będą prowadzone w mediach oraz w kanałach społecznościowych.

Redakcja

Zdjęcie: archiwum

Powołano Sekcję Młodych Chirurgów Onkologicznych

Podczas zebrania Zarządu Polskiego Towarzystwa Chirurgii Onkologicznej, które odbyło się w Poznaniu 19 września 2019 roku, podjęto uchwałę o powołaniu Sekcji Młodych Chirurgów Onkologicznych.

Do sekcji mogą należeć członkowie PTCHO w trakcie specjalizacji z chirurgii onkologicznej, którzy nie skończyli 37 lat. Główne zadania sekcji to:

- wspieranie młodych chirurgów w zakresie uzyskiwania stypendiów naukowych,
- organizacja warsztatów chirurgicznych,
- pomoc przy tworzeniu publikacji,
- współpraca z siostrzanymi sekcjami istniejącymi w strukturach TCHP oraz ESSO (w planach).

Sekcja Młodych Chirurgów Onkologicznych odpowiadać będzie także za organizację sesji Młodych Chirurgów podczas corocznych zjazdów PTCHO.

Zarząd Polskiego Towarzystwa Chirurgii Onkologicznej na przewodniczącego Sekcji Młodych Chirurgów Onkologicznych wybrał dr. n. med. Mateusza Wichtowskiego, inicjatora pomysłu.

Zapraszamy wszystkie zainteresowane osoby do współpracy – zapisy do sekcji możliwe u przewodniczącego lub przez sekretariat PTChO.

Redakcja

Sprawozdanie z konferencji

Rak Piersi. Onkologia i Plastyka

W dniach 20–21 września 2019 roku w Poznaniu odbyła się już czwarta edycja konferencji *Rak Piersi. Onkologia i Plastyka*. W tym roku rozbudowano ją o wydarzenia towarzyszące. Już 18 września odbyły się warsztaty diagnostyki inwazyjnej gruczołu piersiowego. Uczestnicy warsztatów mogli wykonać biopsje próżniowe – zarówno na materiałach szkoleniowych jak i z udziałem pacjentek. Następnego dnia odbyły się zabiegi pokazowe z chirurgii rekonstrukcyjnej piersi. Zabiegi mastektomii podskórnej z jednoczasową rekonstrukcją piersi w technice prepektoralnej z użyciem siatek syntetycznych i lek- kich implantów anatomicznych przeprowadzał prof. Stefano Pompei ze szpitala S.Camillo w Rzymie.

Pierwszy dzień wykładowy rozpoczął się uhonorowaniem lekarzy szczególnie zaangażowanych w diagnostykę i leczenie raka piersi w Polsce. Odznaczenia Labor Omnia Vincit przyznawane przez Towarzystwo Hipolita Cegielskiego otrzymali dr Sławomir Cieśla oraz dr Artur Bocian. Przyznano także medal Młodego Pozytywisty dla dr. Mateusza Wichtowskiego.

Pierwsza sesja wykładowa dotyczyła podstawowych zagadnień opieki okołoperacyjnej przy operacjach piersi. Doktor Sławomir Cieśla przedstawił aktualne wytyczne na temat stosowania drenażu pooperacyjnego. Z kolei o wytycznych dotyczących antybiotykoterapii opowiedział dr Piotr Rhone, dane literaturowe na temat płukania implantu i rany operacyjnej przedstawił dr Piotr Pluta, o rodzajach opatrunków mówiła dr Karolina Pieszko. Na temat optymalnego znieczulenia wykład wygłosił dr Paweł Pietraszak, a prof. Dawid Murawa wyjaśniał, na ile istotne jest utrzymanie odpowiedniego poziomu czystości powietrza na sali operacyjnej.

Druga sesja należała do radioterapeutów. Doktor Joanna Socha, dr Róża Poźniak-Balicka oraz dr Piotr Kędzierawski mówili o tym, co chirurg powinien wiedzieć na temat radioterapii w raku piersi, oraz przedstawili wyniki własne i przypadki

kliniczne dotyczące radioterapii po rekonstrukcjach piersi. Kolejny wykład przedstawiła Ewelina Puszkina reprezentująca organizację pacjentów OmeaLife.

Profesor Roland Reitsamer z Salzburga, dr Raghavan Vidya z Wolverhampton oraz prof. Stefano Pompei z Rzymu omawiali technikę prepektoralną rekonstrukcji piersi, prezentując swoje wyniki z zastosowaniem implantów poliuretanowych oraz lek- kich, a także siatek syntetycznych i macierzy komórkowej ADM.

Doktor Jarosław Krupa z Leicester zaprezentował zasady protokołu GIRFT (*Get It Right First Time*) który obowiązuje w Wielkiej Brytani, oraz omówił zasady skryningu w Wielkiej Brytanii. Doktor Paweł Pietrzak ze Swansea podkreślał, jak wielką rolę w procesie opieki nad pacjentką w Wielkiej Brytanii odgrywa tzw pielęgniarka piersiowa.

Kolejna sesja zorganizowana została przez onkologów klinicznych. W jej trakcie prof. Tadeusz Pieńkowski i dr Joanna Kufel-Grabowska omawiali nowoczesną farmakoterapię w hormonozależnym raku piersi. Następnie genetycy – dr Małgorzata Stawicka, dr Marek Szwiec, dr Paweł Zawadzki oraz dr Natalia Badiąg-Leśniak – mówili o diagnostyce genetycznej, implikacji jej wyników w procesie leczenia oraz prezentowali wybrane przypadki kliniczne.

Jak co roku nie mogło zabraknąć sesji prawnej, która zamykała część wykładową pierwszego dnia konferencji. Poruszono na niej ważne zagadnienia dotyczące najczęstszych roszczeń pacjentów – ten temat omówiła sędzia Izabela Wróbel z Sądu Rejonowego w Gdańsku. Z kolei mecenas Hanna Rubaszewska mówiła o prawidłowej formie zgody na zabiegi profilaktyczne. Poruszono także tematy zagrożeń, które niosą dla lekarzy umowy kontraktowe oraz omówiono zasady kontroli placówek medycznych przez NFZ.

Drugi dzień konferencji rozpoczęła sesja dotycząca BI-ALCL. Ze strony chirurgicznej o tym chłoniaku mówił prof. Dawid

Zdjęcia: archiwum

Murawa, natomiast patomechanizm omówił prof. Grzegorz Dworacki. Następnie proces leczenia ze strony hematologicznej przedstawiły dr Agnieszka Giza i dr Magdalena Witkowska. Sesję zamknął dr Piotr Pluta, wychodząc z propozycją stworzenia rejestru zachorowań na BI-ALCL w Polsce.

Podczas drugiej sesji polskie doświadczenia w rekonstrukcji prepektoralnej prezentowali dr Artur Bocian oraz dr Daniel Maliszewski. Następnie odbyły się wykłady dotyczące diagnostyki i leczenia trudnych zmian atypowych piersi z patomorfologicznej kategorii IIIB.

Kolejna sesja prowadzona pod patronatem Polskiego Towarzystwa Chirurgii Plastycznej i Rekonstrukcyjnej dotyczyła rekonstrukcji i symetryzacji piersi okiem chirurga plastyka.

Tematem kolejnej sesji były węzły pachowe. Obecne standardy postępowania z dołem pachowym w przypadku raka piersi przedstawił prof. Zbigniew Nowecki. Metodę oznaczania

węzłów wartowniczych z użyciem ferromagnetyków omawiał dr Andrzej Kurylcio, a prof. Agnieszka Kołacińska miała za zadanie przedstawić dane literaturowe dotyczące postępowania w przypadku nacieku pozatrebkowego nowotworu w węzle wartowniczym. Z kolei o radioterapii układu chłonnego mówiła dr Joanna Socha.

Ostatnia sesja poświęcona była diagnostyce molekularnej. Doktor Paweł Pietrzak przedstawił zastosowanie testu Oncotype DX w Wielkiej Brytanii oraz wpływ jego wyników na intensywność leczenia onkologicznego. Doktor Paweł Pyka omawiał zastosowanie OSNA w diagnostyce węzłowej i jej ewentualną przewagę nad metodami klasycznymi.

Konferencja z wydarzeniami towarzyszącymi zgromadziła w sumie ponad 300 osób zainteresowanych tematem onkologii i plastyki gruczołu piersiowego.

Dawid Murawa, Mateusz Wichtowski